

וחסר א יונד מגיה, ולא אשתלים. אתה אברם וחבב
לקודשא בריך הווא, ואמר ליה בך אשתלים שמא,
ואתגור, ואשתלים שמא ביונד דמילה. באגפו דאנשא
שיין דshed", וד', חסר יונד, אשתלים ביונד דמילה,
ובדין אקרון בנים לה, בנין קדישין.

וכד מסabin ליה להאי את קיימא קדישא, ועאל ליה
לרשׁו אחרא, סליק מגיה האי קדושא דחוותמא,
והוא כמה דחריב עלמא, וסאייב חוותא, דашתלים ביה
שמא דקדושא בריך הויא, והא חריב עלמא.

רבי אבא היה איזיל מקפוטקיא, והוא עמיה רבוי יוסי.
עד דהו איזלי, חמוץ חד בר נש דהוה אתי, ורישמא
חד באגפו, אבל ווי לון לחיביא, דימותון בלא
תשובה, דלא יעדני מגיה רשיםא, לא בעלמא דין, ולא
בעלמא דאתין:

ויאמר אליו הבני מفرد והרביתיה. רבי אבא פתח
ואמר, האי קרא (ישעה בט) לא עתה יבוש יעקב
ולא עתה פניו יחוורו. וכי איןיש דאמר טב לבר נש
כחותיה. א' לא ישלים מה דאמר, אפוהי מתביישן, על
אחד כמה וכמה מן עליי לבר נש, דאי לא מיתי כל
טב דאמר על בנויה, אגפויה מתביישן.

אמר קודשא בריך הווא ליה, أنا ישראל עלה,

דָּאָנָא מְפַשֵּׁינָה וְאָסְגִּינָה. הָאֵי בְּרִכְתָּא דִּיהִיב לֵי, וְאַתָּן יִתְּאַרְעָא הַדָּא לְבֶרֶיכֹּן, לֹא הָוֶה בְּאָרְעָא, לֹא הָוֶה עַמְּהָוֶן. כִּד יִיתְּיַקְּצָא דְּמִשְׁיחָא וְיִשְׂתָּלִים, אָמֵר קָדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא, לֹא עֲתָה יִבּוֹשׁ יַעֲקֹב, פָּעָן (לא) אַנְפּוֹוי דִּיעָקֹב דְּלִיעַלָּא, לֹא מַתְבִּיאֵשׁ מְדֹאָמֵר לְהָוֶן אַתָּן, אָרִי עַד פָּעָן לֹא הָוֶה בְּיִדְיהָ, וְהָוֶה אַנְפּוֹהִי מַתְבִּיאֵשׁ, פָּעָן דִּילִיהָ מִסְתִּיעַ מִן קָדָם מַאֲרִי שְׁמִיא וְאָרְעָא.

כִּמְה דָּאָמְרִין, אָגְחָנָא דְעַמְּלִיק, כִּד יִשְׂתָּלִים קִיצָא, לֹא יְהָא אַלְא בְּתֻקוֹף יְדָא, כִּמְה דְּהָוִית בַּיּוֹם קָרְבָּן וַיַּצֵּא הָיָן וְגַלְּחָמָם בְּגָוִים הָהָם, דִּידִיה וְלֹא אַחֲרָא: וְעַתָּה שְׁנִי בְּנֵיךְ הַגּוֹלְדִים לְךָ, דָא יִשְׂרָאֵל לְתַתְּתָא, דְאַתְּרִיהוֹן בְּגָלוֹתָא, בְּנוֹי דָקְדוֹשָׁא בָּרוּךְ הוּא, דְאַתְּיַלְּדוּ בְּגַנִּי עַמְּמִיא. תְּנָא אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, יִשְׂרָאֵל כִּד יָהָוֶן בְּאָרְעָא קָדוֹשָׁא דִּישְׂרָאֵל, דָר בְּאָרְעָא, כִּד יִתְּיַקְּנָה, יָהָוֶן עַמְּ אֲחֹהוֹן דִּילּוֹן בְּתְּרִיהָוֶן. דְלֹא אַתְּקָרִי גָּלוֹת, אַלְא לְמַאן דָאֵיהָוֶן דָר בְּאָרְעָא נּוֹכְרָאָה, אַיְנוֹן אַתְּקָרִיּוֹן גָּלִילִין. (וַיָּקָרָא כָּו)

וַזְכָּרָתִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב, וְאַיְזָה יִתְּרָה, תִּתְּיַיְּהָ וְאַיְזָה דְּאַסְטָלָקָת כִּד אַתְּחָרִיב בִּיתָא, וְתָהָא סִיוּעָא לְיַעֲקֹב, כִּד יְהָא דָא, וַיְהָא לְבָרָא קָדוֹשָׁא אָרְעָא אַחֲשָׁבָת עַלְם, וַיָּהָוֶן בְּנוֹהִי בְּאָרְעָהוֶן, דָקָרָוּ מִקְדָּמָת דָנָא בְּאָרְעָהוֶן, זְבָאָה חִילְקָהוֶן.

כְּעֵן בְּרִיאָה, דְּתֹהוֹה עֲרָעָן לְהֻנוֹן, תְּהֻנוֹן אֶזְלִין רְבָרְבִּין
דְּאַתְגָּלְיָאוּ מִן לְבָר לְאַרְעָא וְאַתְבָּשִׁיאָג, וְאַנְפִּישָׁוֹ.
וַיְיִמְאַיְקָב עַלְאָה לְתַתְּפָא, בְּרִי דִילְךָ דְּאִינְנוּן לְבָר
לְאַרְעָא דְּאַתְיִילְדוּ בְגַלְוִתָּא, בְּכָל אַרְעָא וְאַרְעָא, עַד
דְּאָנוּ אַיְעוֹל לְמִצְרָאיָי, וְעַבְדֵיד לְהֻנוֹן דִינָא (דף רטו ע"א) עַל
חוּבִּיהֻנוֹן, לְאוֹ אָנוֹ מִסְקִית בְּרָה, דְּאַתְבָּרִיאָו בְגַלְוִתָּא,
לְבָר לְאַרְעָא בְאַרְעָא רְחִיקָא. וְאַפְּ עַל גַּב דְּאִינְנוּן סְגִיאָין,
וְאַתְבָּשִׁיאָו, דִילִי אִינְנוּן. כִּד חֲזִיתִי דָא גַלְוִתָא דְלְהֻנוֹן,
וְאַסִּיתִי לְכִיבִּיהֻנוֹן, וְשִׁמְעִית קְלִיהֻנוֹן. רְאוּבָן, (בראשית כט) כִּי
רָאָה הָאָת עֲנֵנִי. שְׁמַעוֹן, כִּי שְׁמַעַה הָאָת שְׁנוֹאָה אָנְכִי,
וְחַשְׁיבָ בְלָפָה, כְּאַילּוּ יְהֹוִיָּן קְדָמִי אִינְנוּן, וְמַדְבָּתוֹב
מִמְצָרָאי, מַלְמַעַבָּד דִינָא, נְסִיק יְתַהּוֹן מַאֲרָע גַלְוִתָא.

רְבִי אָבָא אָמָר, מִהְכָא (ישעה ס) וְהַבְיאוּ אֶת כָל אֶחָיכֶם
מִכָּל הָגּוֹים מְנַחָה לָהּ. צְבִי לְמִימָר, כִּד יְהָא
קוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוּא בְדִינָא בְמִצְרָאיָי, בְעַדְגָא הָהִיא יִתְהַזֵּן
כָל עַמְמִיא מְנַחָה, כִּד שְׁמַעוֹ שְׁמִיעָה דָקְוָדָשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא, הַיִּנְוָה (ישעה ב) וְגַהְרָה אַלְיוֹ פָל הָגּוֹים.

תְּנָא, אָמָר רְבִי שְׁמַעוֹן, עַתִּיד קוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוּא
לְמִיעַבָּד לְכָל זְפָאָה וּזְפָאָה, חַוְפָה בִּירוּשָׁלָם, (ירמיה
ט) קוֹל שְׁשֹׂן וּקוֹל שְׁמַחָה קוֹל חַתּוֹן וּקוֹל פָּלה, כִּד תִּתְהַזֵּן
מְטֻרּוֹנִיתָא לְמַלְפָא, וּבְדֵיד לְהָאָרוֹסִין, הַדָּא הָוּא

דכתיב, (שיר השירים ג) צְאֵנָה וְרִאֵנָה וְגֹו, בַּיּוֹם חֲתּוּנָתוֹ וּבַיּוֹם שְׁמַחַת לֶבֶן. בַּיּוֹם חֲתּוּנָתוֹ זוֹה מְתֻנוֹת תֹּרַה, וּבַיּוֹם שְׁמַחַת לֶבֶן זוֹה בְּנִין בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שִׁיבְגָּה בִּמְהֻרָה בִּימֵינוֹ: וּמָוֶלֶךְתָּה אֲשֶׁר הַוְּלָדָת אַחֲרֵיהֶם לְךָ יְהִי, דָא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאַבְהָן דָאִינּוֹן רַתִּיבָן, תְּהָא שְׁמַהְתָּהּוֹן בְּרוֹא דָתִיְלִידָו לְבַתָּר דָבָן, עַל שְׁמָא דָאַחְיהָן יְהָונָן מִקְרִיבָן בְּאַחֲסָנָא דְלָהָונָן.

תָּאָנָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעַון, וּמָוֶלֶךְתָּה, דָא יְרוּשָׁלָם דְלַתָּתָא, (ויקרא ז) מָוֶלֶךְתָּה בֵּית בְּפְרָשָׁת עֲרֵיות, יְרוּשָׁלָם לְתַתָּא, גַּוְבָּרִין דָתִיְלִידָו דָא יְרוּשָׁלָם, בְּתַר דָבָן, דִּיתְבוֹן עַל מָא לְמָאֵרִי שְׁמֵיא בִּירוּשָׁלָם, כַּד גַּיּוֹרִין לֹא אַתְּקָרְוִין אַלְאָ עַל שְׁמָהּוֹן, דָהָוָא בָּר יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יַתְּקָרְוִן כַּד אַבְהָתָהּוֹן, גַּיּוֹרָא מִקְפּוֹטְקִיא, אַלְאָ בְּהָא יִשְׂרָאֵל.

לְךָ יְהִי, צְבִי לְמִימָר, עַל שְׁמַיְהָוֹן דִיְשָׂרָאֵל יַתְּקָרְוִן, עַל שֵׁם אַחְיהָוָן יִקְרָאוּ בְגַחְלָתָם, וְכֵד תָּבוֹ לֹא יַתְּחַסְנוּן אַלְיִין עַם יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ, וַיְסַבֵּב כָּל שְׁבָטָא וְשְׁבָטָא, דִּידִיה וְגַוְבָּרִין מִפְהָזָן, כָּל חֶדָא לְפָום מְגִינִּינָה.

וְאַנְיִ בְּבָאֵי מְפַהֵן מִתָּה עַלְיִ רְחִיל בְּדָרְךָ וְגֹו, רַבִּי אָבָא פָּתָח, (ירמיה לא) כְּה אָמַר ה' קֹול בְּרָמָה נְשָׁמָע וְגֹו, מָה כְּתִיב בְּתִרְיָה, כְּה אָמַר ה' מְנֻעִי קוֹלֵךְ מִבְכִי וְעִנְיִיךְ

מדמָעה כי יש שֶׁכֶר לְפִעְולָתָךְ וְגֹו' וְשָׁבּוּ בְנִים לְגִבּוֹלָם,
לא אמר וַיֵּשֶׁבּוּ, אלא וַיֵּשֶׁבּוּ, כבר שָׁבּוּ.

תָא חֹזֵי, אמר רַבִי אַלְעֹזֶר, בְשֻׁעַתָא דִיהָא דִינָא עַל
טוֹרָא, תַתְעַטֵר מַטְרוֹנוֹנִיתָא עַל טֹרָא, וְהִיא סְבָרָת
דְבָנִיהוֹן אֲבָדִין בְדִינָא, וּרֹזָא (ישעה מ) רַבִי עֲקָרָה לֹא יַלְדָה
פָצָחִי רַבָּה וַצְהָלִי וְגֹו'. תָנָא, סָגִין יְהוֹן בְנֵי פְרָסִיסִיא מִן
דִיקָה. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, כי רַבִים בְנֵי שׁוֹמְמָה מִבְנֵי
בְעוֹלָה, תִיתְוֹב מַטְרוֹנוֹנִיתָא לְבָעָלָה, (וכירה י) בַיּוֹם הַהוּא
יְהִי ה' אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד.

מן קָדְמָת דִינָא, תִימָא מַטְרוֹנוֹנִיתָא לְקוֹדְשָׁא בָרִיךְ הוּא,
בְנִיָּא דִילִי אָן. יִימָא לָה, בְדִינָא. הִיא תִסְבֵר דְאֲבָדִין
בְדִינָא, וַיַּבְכֵה עַל דִינָא לְבָנִיָּא דִיקָה, כי אָרַי סָגִי אַית
לְךָ לְמִיסְבֵ מִפְיָי בְדַלְהָוָן, דְהָוָת עַמְהָוָן, וְהָא תָבוּ מַאֲרָעָא
דְשָׂנָאָה.

וּכְיֵלָא הָוָה יִדְעָ יוֹסֵף דְמָתָה אֲמִיה, תִמְןָה עַמָּה כֶד
מָתָה. אַלְא יָאמֶר יִשְׂרָאֵל עַלְאהָ, כֶד גִּתְיָ
מִפְרָקְנִיהוֹן דִיְשָׂרָאֵל, תַתְעַר מַטְרוֹנוֹנִיתָא, וַתַּתְעַר כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל, וַתָּגַח קָרְבָּא עַם עַמְמִין, וַיִּמְוֹתֵן מִנְהָוָן,
וַיִּתְקַרְבֵּן בָזָעֵיר לְמִיתִי אָרָעָא. יִימֶר לָה קֹודְשָׁא בָרִיךְ
הָוּא, כֶד הִיא בָכָה. לֹא תַדְחַלְיִ, אֲגַרְא לְהָוָן בְנִיָּא דְמִיתָן
עַל שְׁמֵי, אֲחַרְבֵּן הָא תָבוּ, אַיְנוֹן יִתְוֹבוֹן לְחֵי מִתִּיאָ.

מַתָּה עַל רְחֵל, מַתָּה עַל יִיחֹד שֶׁמֶא דָקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּא, וַעֲלַדָּא אַתְמָר בְּעוֹד בְּבָרָת אָרֶץ לְבָא,
דְּמִיתָו עַל יִיחֹד שֶׁמֶא דָקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, לְבָרָ
לְאָרְעָא, בְּאָרְעָא דָא, לֹא יִמּוֹת חָד מְגַהּוֹן.
תְּנָא, אָמַר רַבִּי אָבָא, עַתִּידִין יִשְׂרָאֵל לְאַגְּחָא קְרָבָא
בְּאַרְחָא דְּאָפָרָת, וַיִּמּוֹתוּן עַמָּא סְגִיאָה מְפַהּוֹן,
וּבָתָר כֵּן לְחַיִּים מִתְּחִיאָה יָקִומָוּן. וַיַּתִּיר שְׁלֹטָנָא יְהָא לְכֹזְן
דְּמִיתָיִן בְּאַרְחָא הַדִּין, מִפְּלָדִיהָא קְדֻמִּיהָוּן בִּירוּשָׁלָם.
וְלֹמַה אַתְקָרֵי שֶׁמֶא דְּאַתְרָא קְדִישָׁא, (דף רטו ע"ב) דְּאַתְרָא
הַדִּין לְחַם. בְּדִיל דְּהָוָא מִן שֶׁמֶא דָקָוְדָשָׁא בְּרִיךְ
הַוָּא בְּיהָה, דִּימּוֹתוֹן תִּמְןָן עַל שְׁמִיהָה, י"ד, דִּימּוֹתוֹן תִּמְןָן עַל
שְׁמִיהָה י"ה, לְחַם בְּגִלוּתָא, בְּדִיל דְּהָוָא מִן שְׁמִיהָה דָקָוְדָשָׁא
בְּרִיךְ הַוָּא:

וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מַי אֱלֹהָה. רַבִּי אָבָא
פִּתְחָה, (ישועה מט) וְאָמְرָת בְּלִבְבָךְ מַי יָלֵד לֵי אֶת אֱלֹהָה,
מַאי קָא מִיְּרִי, יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, חֹזֵי דִּינָתוֹן בְּנוֹהָי
דְּיִשְׂרָאֵל קְדֻמִּיהָה, בְּדַיִתְהוֹן (ישועה יא) מַעְלָם וּמַשְׁנָעָר
וּמְחַמָּת וּמְאַיִּה הַיִּם וְאַכְּנָשׁוּ בְּלָהָו וַיְהָוּן סְגִיאָין. תִּמְאָ
שְׁכִינָתָא מִאן אַיְנוֹן בְּלָהָו, וְלֹא בְּהָוָן פְּסָול מַבְנִי
נוֹכְרָה. יִמְרוּן לֵיהָ, אַגְּחָנָא בְּלָנָא מְבָרָה, וְלִית בְּנָא
נוֹכְרָה בְּהָדָן, דִּינְתְּפִרְשָׁוֹן דָא מַן דָא וּכְרָת לְהָוָן בְּחָדָא,
וַיַּתְגִּירָוּן, יִתְוּבוּן גִּיּוֹרָיוּן עִם יִשְׂרָאֵל, וַיְהָוּן בְּחָדָא.

תְּנָא, קשימים גרים לישראל כפסחת בעור החי, לארעוזן. כתיב (ישעה יא) כי יرحم ה' את יעקב ובחר עוד בירושלם ונלווה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב, بد יתובון לארעוזן בריא, ויהוין רחימנו בהוזן, (זכריה ד) יהיה ה' אחד ושמו אחד, يتלונן גיורין עם ישראל ויהוין להוזן בעומק**ה** בבריחון.

וכל כך למטה. תא שמע, אמר רבי שמעון, על תחומיין דארעא, דכל חד יהא רעוא למידר בארעא דישראל, ותסתער דיורין. כתיב, (ישעה נ) ויתדותיך חזקי, צבי למימר, סכיה דהוין עמך מעקרה, אתה קיף יתהוזן, וסיע יתר מהאר עממיין. בביבול דאת סכיה לאתתקפה יתהוזן בכל עממיין אחרא, ויהוזן סגיאין: ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר נתן לי אלהים בזזה, רבי שמעון תאני מהכא, (דברים ד) זואת התורה אשר שם משה לפניו בני ישראל, יאמר ישראל למתא, بد ישראל עליהוזן לעילא, בני אינזון, דיהב לי קידשא בריך הוא אוריתא, פמה יתהוזן ובימוסיהון קשיטין, בגימוסי אוריתא (דאתייהיבת להוזן).

תא חזוי, بد יהוזן ישראל תורה גדי שביבנטא, אוריתא) דלהוזן אתקריאת זה, הדא הוא דכתיב, (שמות טו) זה אליו ואבוהו, ובכל עדן דלא היה דוד ממיל

תְּחֽוֹת גָּדֵפִי שְׁכִינַתָּא דָא מַלְתָּא, אֶלָּא אֲתַנְבֵּי מֵה דְּלִיהְיוּ,
אֲתַקְרִיבָא זֹאת.

רַב נַחַמֵּן אָמַר מִהְכָּא, (תהלים כז) אִם תַּחֲגֵה עַלִּי מַחְגֵה לֹא
יִרְאָ לְבִי וְגוּ' בָּזָאת אָנִי בּוּטָה, זֹאת דָא אָוָרִיִּתָּא
תְּהָא לִיְיִתְיִ מִשְׁיחָא, וּבְגִין דָא, (שיר השירים ב) וּקְול הַתּוֹר
בְּשָׁמָע בָּאָרֶצָנוּ. עַל מָה אַתְמַתֵּלָת אָוָרִיִּתָּא, לְגַזְזָלָא. מָה
גַזְזָלָא קְלִיה עֲרָב, אֲפִ פְּתַגְמִי אָוָרִיִּתָּא קְלִיה עֲרָב, וְדָא
קְלָא יְהָא לִיְיִתְיִ מִשְׁיחָא, לִיּוֹמָא דְּדִינָא.

תְּנָא, הַנְּצָנִים נָרָא בָּאָרֶץ עַת הַזָּמִיר הַגִּיעַ וּקְול הַתּוֹר
בְּשָׁמָע בָּאָרֶצָנוּ. הַנְּצָנִים, דָא אַבְהָתָנוּ דְּמַרְכְּבָה,
דָמָן עַלְמָא יָקוּמוּן וַיַּתְחֹזּוּ. עַת הַזָּמִיר הַגִּיעַ, תַּוְשַׁבְחָתָא
דִישְׁבָּחוּן לִיּוֹאִי, בְּדַיְתּוּן לְפֹולְחָנִיהָוּן בְּדַבְקָדְמִיתָא.
וּקְול הַתּוֹר, אֲשֶׁר נָתַן לֵי אֱלֹהִים בָּזָה, פְּתַגְמִי דְּאָוָרִיִּתָּא,
דָאַיְנוּן עֲרָבִין פְּקָלָא דְתּוֹרָא, דָא זֹה זֹא"ת תּוֹר שְׂוִין.
מַאֲ קָא מִיּוֹרִי. וּרְזָא דְמַלְתָּא, בְּעַדְגָּא דְלָא תְּהִוֵּין
תְּחֽוֹת גָּדֵפִי שְׁכִינַתָּא, אֲ דְלֹזָאת בְּחִית, וְהָו֏
מִתְחֽוֹת לְכָלָא, וּסְלִיקַת הָא, דְזָה אַלְיִ וְאַגּוּהָ, מִדְחָרָב
בִּיתָא, דְהָא, לֹא יְכָלָא לְדוֹר וּלְמַהְוִי בֵּין עַמְמִין עוֹבָדִי
כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, דְהָא קְדִישָא חַתוּכָא מִן שְׁמָא. הָא
אֶלָּפּ, הָא עֲדִיפָת בְּקָדְוָשָה, אֲ עֲדִיפָת לְאַתּוֹן. בְּדַ
יַּתְבּוּן יִשְׂרָאֵל לְאָרָעָהָוּן, הָא קְדִישָא דְהָו֏א חַתוּכָא מִן

שֶׁמְאָ דָקֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, תִּיתְוֹב בָּזָה וַיְפּוֹק (מיומא דידנא,
והא' תפ"ל) **מַנְיִינָא תְּקֻנָּתָא.**

רַבֵּי אָבָא פָּתָח וַיֹּאמֶר, (ישעה מ) **מֵי מִדֵּד בְּשֻׁעָלוֹ מִים**
וּשְׁמִים בְּנָרָת תְּפִן, זה תורה, **שְׁוִין כְּבִיכּוֹל,** זו ל"ר,
רְלִתְתָּה וְלִתְתָּה, זורתא דקודשא בריך הוּא, בשית מהא
וּשְׁבָעֵין שְׁגַנִּין, מהכא מן שמיא, ועד ארעה, **כִּיְצָד** (ע"ה)
תוֹרָה, זורת ויה ה'יו תר"ז, **אֲתָקְדִמָת הָלוּ.** **וְאֲתָקְדִמָת**
וְלִתְתָּה, תְּלִתְתָּה, רְלִזְתָּה, (שמות כה) **רַבּוּעַ יְהִי כְּפּוֹל זָרָת**
אַרְכּוֹ זָרָת רְחַבּוֹ כְּפּוֹל.

וַיֹּאמֶר קָחֵם נָא אַלְיָ וְאַבְרָכָם, **יֹאמֶר מַדְהָוּ בְּפִתְגָּמִי**
אוֹרִיִּיתָא מִתְעַסְקִין, (זהה) **וְהוּא דָא מַכִּילָתָא בֵּין**
חַבִּימִיהוּ, אברכינון, **וּרְזָא** (בראשית לט) **וַיֹּאמֶר אַלְיוֹ מַה**
שְׁמֵךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב. **וַיֹּאמֶר** (דף רצט ע"א) **לִמְהָ זָה תְּשַׁאֲל**
לְשָׁמֵי, **וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב,** **מַנְיִינָא דָא, לְמַנְיִינָא קְדֻמִּיתָא**
דָקְמִיה, **כְּפִרְיִשְׁנָא בְּאַתְרִיה.**

וּרְזָא אחרא, **וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וְגוּ'** **וַיֹּאמֶר לִמְהָ זָה תְּשַׁאֲל**
לְשָׁמֵי וַיִּבְרַךְ אותו שם, **הָא לֹא עַתִּיד, אֶלָּא**
בְּזָכוֹתָא דָזָה, **לְבָרְכָהּוּן.** **וּרְזָא סְגִיאָה** **תְּגִינָא,** **בְּאַתְרָה**
דְּהָאִ קְרָא, אֶבֶל לֹא אָתֵינָא **לְקַמֵּן דָלָא לְאַשְׁמוּעִין הָאֵי**
קְרָא דְאָמְרָנָא, **מִקְמִיה דְאָמִינָא** **לְה דְאֲתָקְרִיאָת אָוּרִיִּיתָא**
זָה. **כְּתִיב,** (שופטים ח) **זָה סִינִי מִפְנֵי הָאֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל,** **כְּד**

אתִיְהִיבָת אֹרְיִיתָא עַל יְדֵא דְמָשָׁה, (שמות לט) כי זה משה
האיש (שמות טו) זה אליו ואבוהו, אורייתא הוה נחתת מן
קמי אלהא דישראל.

ועיני ישראל פבדו מזקון וגוי, ובגין דא, לא את משבח
דכבודו, וכד יהונ בгалותא כל זמנה חרובה הדין,
סיבו. לא יכולין למחזוי אפי שכינתא, עד דתיתתי רוחא
אתרא בהון.

מקדמת דנא אסתאיבו בארע עממייא, ולא הו
בגימוסי אורייתא. כמה דיהון בהיל למירה,
ותבו עדנא סגי ביגי נכראין, דרא בתיר דרא, ואוליפו
מן אריהון, כד יתובין אפי שכינתא לארעון,
בקדמיתא לא יכולין למחמי אפי שכינתא, עד דיהיב
קדשה בריך הווא רוחא דיליה להון.

רבי חייא פטה, (חווקאל לו) ואת רוחי אتن בקרבעם, לבתר
ועשית את אשר בחוקי תלכו ומשפטי תשמרו
ועשיתם, מן בתיר דיחב רוחין בכון וקדושה, בגימוסי.
תћכון ותתћכון.

לא יוכל לראות, רבי אבא פטה ואמר, (משל טז) באור
פנוי מלך חיים ורצונו פעל מלקווש, כד יסברוז אפי
שכינתא דקדשה בריך הווא, ויתעסكون באינון רתיכין
demgazon חיון דעלמא.

תֵּא חֹזֵי, לֹא תִשְׁכַּח בְּהֵגִי קְרָאֵי כֶּלֶחֶן לִישְׁנָא, אֲלֹא
לְאִבְנִישׁ, (תהילים עא) גַם לְשׁוֹנִי כֶל הַיּוֹם תַּהֲגָה
צְדִקָתֶךָ. וְלֹא אַת מִשְׁכַּח בְּהֵגִי קְרָאֵי בְּקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָא,
וּבְגִין פֶה יַתְבוֹן לְאַרְעָהָנוּ, וַיְהִיב קְוִידֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָא רֹוח
חַכְמַתָא בְּהָנוּ, לִישְׁנָא דְלַהֲנוּ תַּחֲווֹין תְּדִיר בְּקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ
הַוָא. (עד בָּאָן אִינוּ מִן הַזָּהָר):

וַיְהִי יַעֲקֹב וָגוֹן, רַبִי חִיא פָתָח וֹאמֶר, (ישעיה ס) וְעַמְךָ
כַּלְמַ צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשֵׁי אָרֶץ וָגוֹן, זֶבְאַיִן אִינְיָן
יִשְׂרָאֵל, יַתְיִיר מִפְלָעָמִין עַמְּנִין עַזְבִּי עַבְדָת כּוֹכְבִים וּמִזְלָות,
דְקֹידֵשׁ אֶבְרִיךְ הַוָא קָרָא לוֹן צְדִיקִים. לְאַחֲסִין לוֹן יִרְוֹתָת
עַלְמִין בְּעַלְמָא דָאָתִי, לְאַתְעַנְגָא בְּהַהְוָא עַלְמָא, כִּמָה
דְכַתִּיב, (ישעיה מה) אוֹתְתַעֲנֵג עַל הֵ. מַאי טֻמָא. בְגִין
דְמַתְדְּבָקִין בְגַוְפָא דְמַלְפָא, דְכַתִּיב, (דברים ד) וְאַתָּם
הַדְּבָקִים בָהֵ, אֱלֹהֵיכֶם חַיִים כָלְכֶם הַיּוֹם.

רַבִי יִצְחָק פָתָח וֹאמֶר, וְעַמְךָ כַּלְמַ צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשֵׁי
אָרֶץ, הָאֵי קָרָא רֹזֵא עַלְאָה אֵיהָו בֵין מַחְצִידִי חַקְלָא,
דְהָא בְּרֹזֵא דְאַגְדָתָא תְּנֵי רַבִי שְׁמַעַן. דְאַחֲסָנָת יִרְוֹתָא
עַלְאָה דְהָהִיא אָרֶץ, לִית מָאֵן דִירִית לֵהֵ, בָר הַהְוָא
דְאַקְרִי צְדִיק. (ס"א דְהָאֵי אָרֶץ, וְלִית מָאֵן דִירִית לֵהֵ, בָר הַהְוָא דְאַקְרִי צְדִיק, דְהָא
צְדִיק יִרְיִת לְמַטְרוֹנִיתָא וְדָא) **דְהָא מַטְרוֹנִיתָא בֵיהֵ אַתְדְּבָקָת**
לְאַתְבָּסָמָא, וְצְדִיק יִרְיִת לְמַטְרוֹנִיתָא וְדָא.

אָוֹף הַכָּא, בְּחַבִּיבָתָא דְקַוְדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִישְׂרָאֵל, אָמֵר, וַעֲמֵד כְּלָם צְדִיקִים, וּבְגִין כֵּה לְעוֹלָם יִרְשֶׁן אָרֶץ, אֲתַחֲזֹונָן לִירִית לְמַטְרוֹנִיתָא. מַאי טֻמָּא אַקְרָוֹן צְדִיקִים, וַמַּאי טֻמָּא יִרְתַּיְנָן לְמַטְרוֹנִיתָא. בְּגִין דְאַתְגָּזָרָן, בְּמַה דְתַגְיָנָן, כֵּל מַאן דְאַתְגָּזָר, וַעֲיִיל בְּהָאי (ס"א ברית קדישא ועיל בהאי) אַחֲסָנָא, וַנְטִיר לְהָאי בְּרִית, עַל וַאֲתַדְבָּק בְּגֹופָא דְמַלְפָא, וַעֲלָל בְּהָאי צְדִיק. וּבְגִינִּי כֵּה אַקְרָוֹן צְדִיקִים, וַעֲלָל דָא לְעוֹלָם יִרְשֶׁן אָרֶץ. מַאי אָרֶץ, דָא אָרֶץ הַחַיִּים.

אַהֲדָר וְאָמֵר, נִצְר מַטְעֵי מִעְשָׁה יָדִי לְהַתְפָּאָר. נִצְר מַטְעֵי, עַבְפָא מַאֲינָנוּ עַגְפָּינוּ, דְגַטְעַ קַוְדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֵּד בְּרָא עַלְמָא. דְכַתִּיב, (בראשית ב) וַיַּטְעַ ה' אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדָן מִקְדָּם, וְהָאי אָרֶץ חַד מִפְּיָהוּ. בְּגִינִּי כֵּה, נִצְר מַטְעֵי מִעְשָׁה יָדִי לְהַתְפָּאָר.

דָבָר אחר, וַעֲמֵד כְּלָם צְדִיקִים, דָא יַעֲקֹב וּבְנָיו דְגַחְתּוּ לְמִצְרִים בֵּין עַם קַשִּׁי קַדֵּל, וְאַשְׁתַּפְחוּ כָּלָהו זְכָאִין. וּבְגִין כֵּה פְתִיב, לְעוֹלָם (דף רטו ע"ב) יִרְשֶׁן אָרֶץ דְמַתְפָּן סְלִיקָה לִירִית אָרְעָא קַדְישָׁא.

וַיְחִי יַעֲקֹב בָּאָרֶץ מִצְרִים, אַמְּמָא פְרִשְׁתָּא דָא סְתִימָא. רַבִּי יַעֲקֹב אָמֵר, בְּשַׁעַתָּא דְמִיתָּה יַעֲקֹב, אָסְתִימָנוּ עִינִיהוּן דִיְשָׂרָאֵל. רַבִּי יְהוֹדָה אָמֵר, דְכִדְיָן נְחַתוּ לְגִלוֹתָא, וְאַשְׁתַּעֲבִידָו בְּהָנוּ.

רַבִי שְׁמֻעוֹן אמר, מה כתיב לעילא, וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד. וכתיב ויחי יעקב, דלא אתחזוי לאפרsha בין דא לדא. מה אינון קיימי בתפנוקין מלכין, וקביילו בעוגא וכסופה לגרמייהו. אוף יעקב נמי, קיים בתפנוקי מלכין, בעוגא וכסופה לגרמייה, לא אתרפיש דא מן דא.

והכא אקרי ויחי. דהא כל יומי לא אקרי ויחי, בגין דכל יומי בצררא הו, בצררא אשתקחן, עליה כתיב, (איוב) לא שלותי ולא שקטתי ולא בחתי ויבא רגנו. בתר דנחת למצרים, אקרי ויחי. חמא לבירה מלפआ, חמא לכל בניו ובאין צדיקין, וכלהו בתעוגי ותפנוקי עלמא, והוא יתיב בגיןהון כחמר טב דיתיב על דורדייה, כדיין אקרי ויחי יעקב. ולא פריש בין ויפרו וירבו מאד לויחי יעקב, והכי אתחזוי.

שבע עשרה שנה, מאי טעמא שבע עשרה שנה. אלא אמר רבי שמעון, כל יומי יעקב בצררא הו, בצררא עבר לוז בקדמיתא, פיו חמא ליוסף, והזה קאים קמיה, כד יעקב מסתכל ביוסף, ההו אשתקלים בנפשיה, כאילו חמא לאמיה דיוסף. דשפירו דיוסף דמי לשפירו דרחל. והזה דמי בגרמייה כמה דלא עבר עליה צערא ביוםוי.

וכד יוסף אתפרש מפיה, כדיין אתקאים, לא שלותי ולא שקטתי ולא בחתמי ויבא רגוז. הדא קשייא ליה ליעקב מכל מה בעבר, ובזמןא דאתפרש יוסף מפיה, מה פתיב, (בראשית לו) יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה וגוי. וככל יומין ליעקב, לא היה צערא בהאי, והויה בכדי כל יומא לאינון שבע עשרה שנה דיוסף. מאי קאתיבו ליה, (בראשית מו) יוסף ישית ידו על עיניך, הא לד שבע עשרה שנה אחרבין, בעוגין ותפנוקין והגנות וכסופין. הדא הוא דכתיב ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה וגוי. תנא, כל אינון שניין, שכינתא יקרה דקדשא בריך הוא, עמיה אשתקחא, ובגין כה חיים אקרים.

תא חזוי, כתיב ותחי רוח יעקב אביהם, אתחזי הדא בקדמתה מית היה הוא רוחא דיליה, ולא היה מתכוון לקבל רוחא אחרת. הדא רוחא דלעילא, לא שריא בריקניה. אמר רבי יוסי, שכינתא לא שריא, אלא באתר שלים, ולא באתר חסר, ולא באתר פגמים, ולא באתר עציב, אלא באתר דאטפונן, באתר חדו. ובגין כה, כל אינון שניין דיוסף אתפרש מאבוי, יעקב היה עציב, לא שריא ביה שכינתא.

תנא, אמר רבי אלעזר אמר רביABA, כתיב, (תהילים ק)

עָבְדוּ אֶת ה' בְשִׁמְחָה בָּאוּ לִפְנֵיו בְרִגְנֶה. לְאַפְקָא, דְלִית
פּוֹלְחָבָא דְקוֹדֵשָׁא בְרִיךְ הָוּא, אֲלֹא מִגּוֹ חֲדוֹה. דָאָמֵר רַבִּי
אַלְעֹזֶר, לִית שְׁכִינַתָּא שְׁרִיאָמִגּוֹ עַצְבּוֹת, דְכִתְיבָּ (מלכים ב
וְעַתָּה קָחוּ לֵי מִנְגָן וְהִיה כִּנְגָן הַמִּנְגָן. מִנְגָן מִנְגָן תָּלַת
זִמְגִי אַמְמָא. בְגִין לְאַתְעָרָא רַוְחָא מְשֻׁלִימִיתָא דְכָלָא,
דְהָוָא רַוְחָא שְׁלִימָא.

אָמֵר רַבִּי אָבָא, תִּמְנָן תְּגִיבָן, מַאֲרַבָּע סְטְרִין פָּלָא
אֲשַׁתְּבָח, וְכָל שְׁرַשִּׁין דַעַלְאַיִן וְתַתְאַיִן בְהוּ אַחֲידָן.
וְתַנְא דָא עַיִיל וְדָא נְפִיק דָא סְתִים וְדָא פְּרִישָׁ, אַתְאַחַד
חַד בְּחַבְרָתָה, וְאַיְנוֹן אַבְהָנוּ דְכָלָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמֵר, (דברים י) רַק בְּאֶבֶותִיךְ חַשְׁקָה', בְּתִיב
בְּאֶבֶותִיךְ, מִמְשָׁתְלַתָּא, וּמִשְׁמָעָ דְכִתְיבָּ רַק, רַק
מִמְשָׁ, וּמִאָלִין מִתְפִרְשָׁן וּמִתְאַחֲדָן כָל שָׁאָר אַחֲרָנִין,
וּסְלָקִין שְׁמָא לְאַתְעַטְרָא.

תַנָּא, אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, מִן יוֹמָא דְאַסְטָלִיק רַבִּי שְׁמַעוֹן מִן
מַעֲרָתָא, מַלְיָין (אלצ') לֹא אַתְכִסִּין מִן חֶבְרִיא, וְרַזִּין
עַלְאַיִן הוּוּ מִסְתְּבָלוּן וְאַתְגַלְיָין מִבְּנִיָּהוּ, פְאָלוּ אַתִּיהִיבָ
הַהִיא שְׁעַתָּא בְּטוֹרָא דְסִינִי. בְתַרְדְּשִׁכְבָּבְתִּיב, (בראשית ח)
וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיִינּוֹת (דף ריז ע"א) תְהוּם וְאַרְוּבּוֹת הַשְׁמִים, וְהַוָּא
חֶבְרִיא מַרְחַשֵּן מַלְיָי, וְלֹא מַתְקִיִּימִי בְהָגָן.

דַיּוֹמָא חַד הָוָה יִתְיִבְרָא רַבִּי יְהוּדָה, אַפְתַחָא דְטַבְרִיא,